

DECIZIE

01 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând recursul, declarat de către Alexandru Madan, reprezentat de avocatul Maxim Chișca,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Program Net Grup” împotriva lui Alexandru Madan cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

cererea reconvențională depusă de Alexandru Madan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Program Net Grup” cu privire la anularea contractelor de împrumut,

împotriva încheierii din 18 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Alexandru Madan,

constată:

La 11 noiembrie 2016 Societatea cu Răspundere Limitată „Program Net Grup” (în continuare SRL „Program Net Grup”) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Madan cu privire la încasarea datoriei în sumă de 126 660 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 3 205,75 lei și cheltuielilor de judecată. (f.d. 1-2)

Alexandru Madan a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Program Net Grup” cu privire la anularea contractelor de împrumut nr.21/07 din 21 iulie 2016 și nr.22/08/01 din 22 august 2016. (f.d.47-50)

Prin hotărârea din 01 decembrie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Program Net Grup” a fost admisă, s-a încasat de la Alexandru Madan în beneficiul SRL „Program Net Grup” datoria și dobânda de întârziere în sumă de 129 865,75 lei, cheltuielile legate de achitarea taxei de stat în sumă de 3 896 lei și de asistență juridică în sumă de 1 800 lei, în total 135 651 lei. S-a respins ca neîntemeiată cererea reconvențională depusă de Alexandru Madan. S-a încasat din contul lui Alexandru Madan în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3 746 lei. (f.d.82, 85-87)

Madan Alexandru, reprezentat de avocatul Maxim Chișca, la 03 ianuarie 2018 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 decembrie 2017 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, solicitând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Program Net Grup” și admiterea cererii reconvenționale. (f.d. 88)

Prin încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Alexandru Madan, apelantului fiindu-i acordat termen de 10 zile din data recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 3 035, 06 lei, totodată fiindu-i explicate apelantului consecințele neexecutării în termen a indicațiilor instanței de apel. (f. d. 97-98)

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la 14 iunie 2018 Alexandru Madan, reprezentat de avocatul Maxim Chișca, a depus cerere de recurs, prin care a solicitat casarea încheierii contestate, cu emiterea unei decizii prin care cererea privind scutirea de la achitarea taxei de stat pentru cererea de apel să fie admisă, cu remiterea pricinii spre examinare în ordine de apel. (f.d. 103-105)

În motivarea recursului avocatul recurentului a invocat, că la 03 ianuarie 2018 a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, totodată a solicitat să fie scutit de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în legătură cu situația materială precară. Însă, cum se observă din conținutul încheierii din 08 februarie 2018, instanța de apel a omis examinarea cererii apelantului cu privire la scutirea sa de la achitarea taxei de stat, apelantul fiind obligat să prezinte dovada achitării taxei de stat pentru cererea de apel în sumă de 3 035,06 lei în termen de 10 zile de la momentul recepționării încheierii.

Conform prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă, că încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată la 08 februarie 2018, expediată părților prin intermediul oficiului poștal. La 04 iunie 2016 încheierea a fost recepționată de avocatul lui Alexandru Madan, Maxim Chișca.(f.d.101)

Astfel, recursul depus de Alexandru Madan, reprezentat de avocatul Maxim Chișca, la 14 iunie 2018, este în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Colegiul constată, că prin încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Alexandru Madan, apelantului fiindu-i acordat termen de 10 zile din data recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 3 035, 06 lei, totodată fiindu-i explicate apelantului consecințele neexecutării în termen a indicațiilor instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368, alin. (1),(2) Cod de procedură civilă dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Din materialele cauzei rezultă, că la 03 ianuarie 2018 Alexandru Madan a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 decembrie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând faptul imposibilității să achite taxa de stat la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art. 85 alin.(4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei. Aceeași dispoziție, în esență, este statuată și în art. 4 al Legii taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează, că din conținutul încheierii din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, nu se identifică anumite concluzii a instanței de apel asupra cerinței apelantului Alexandru Madan privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, cu toate că o astfel de solicitare a fost înaintată, odată cu depunerea apelului nemotivat. (f.d.88, verso)

În asemenea circumstanțe, pornind de la faptul că Alexandru Madan a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, iar faptul că instanța de apel nu a examinat această cerere, denotă o examinare superficială a cauzei la această etapă. Or, instanța de apel avea obligația de a se expune asupra temeiniciei sau netemeiniciei solicitării lui Alexandru Madan de a fi scutit de la plata taxei de stat prin prisma normelor de drept pertinente speței.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 CEDO, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 CPC, relevat și în jurisprudența CtEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, se examinează cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”. La soluționarea acestor cereri instanțele se bazează atât pe normele dreptului național, cât și pe prevederile CEDO și jurisprudenței CtEDO.

La caz, Colegiul precizează că Alexandru Madan a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, invocând situația precară, însă instanța de apel nu a elucidat acest aspect, cel puțin nu l-a supus examinării prin prisma temeiniciei conform situației de moment.

În această ordine de idei, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui pentru Alexandru Madan decât o îngrădire a posibilității de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel din 08 februarie 2018, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

În temeiul celor expuse, în baza art. 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Alexandru Madan, reprezentat de avocatul Maxim Chișca.

Se casează încheierea din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Program Net Grup” împotriva lui Alexandru Madan cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, cererea reconvențională depusă de Alexandru Madan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Program Net Grup” cu privire la anularea contractelor de împrumut, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nicolae Craiu

Maria Ghervas